

PATVIRTINTA

Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos direktoriaus
2025 m. rugpjūčio 27 d. Nr. V-20

PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas, vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, gimnazijos susitarimais.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai, vertinimo planavimas, vertinimas mokant ir baigus programą, įsivertinimas, įvertinimų fiksavimas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. **Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti;

3.2. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis į tai, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui individualizuoti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų, geranoriškai bendradarbiauti;

3.3. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti;

3.4. **Kaupiamasis vertinimas (sudėtinis pažymys)** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas suminiais balais, kreditais ar ženklais, kurie numatyti laiku konvertuojami į pažymį ar „įskaityta“.

3.5. **Apibendrinamasis vertinimas** – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

3.6. **Kriterinis vertinimas** – vertinimas pagal iš anksto nustatytus kriterijus (pvz. pasiekimai pagal bendrąsias programas, brandos egzaminų programas), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

3.7. **Formalus vertinimas** – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas.

3.7. **Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

3.8. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;

3.9. **Apklausa raštu** – iki 20 minučių trunkanti apklausa ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškos.

3.10. **Atsakinėjimas žodžiu** – mokinio išsamus atsakymas į klausimą, kalbėjimas duota tema ar grupės darbo pristatymas.

3.11 **Savarankiškas darbas** – iki 20 minučių trunkantis darbas raštu, kurio tikslas sužinoti kaip mokinsys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias. Jo metu atlieka užduotis iš anksčiau ar naujai išmoktų temų.

3.12. **Bandomasis egzaminas** – tai diagnostinis patikrinimas, kurio tikslas – padėti IV klasių mokiniams įsivertinti žinias ir gebėjimus, mokyti juos racionaliai susiplanuoti egzaminui skirtą laiką,

susipažinti su atsakymų lapu, naudotis elektronine biblioteka (per lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą).

3.13. Projektinis darbas – tai savarankiškas pasirinkto dalyko tiriamasis ar kūrybinis darbas siejantis dalyko žinias ir mokinio praktinius gebėjimus.

II SKYRIUS

VERTINIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

4. Vertinimo tikslai:

4.1. Padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

4.2. Pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

4.3. Nustatyti mokinių, mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti duomenimis pagrįstus sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

5.1. Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

5.2. Padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

5.3. Suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos.

6. Vertinimo principai:

6.1. Tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį);

6.2. Atvirumas ir skaidrumas (mokiniam žinomos vertinimo procedūros, formos ir kriterijai);

6.3. Nešališkumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo);

6.4. Informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė);

6.5. Aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniam suprantamais kriterijais);

6.6. Visų gimnazijos bendruomenės narių bendravimas ir bendradarbiavimas (kolegialiai sprendžiami mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimai);

6.7. Vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais.

III SKYRIUS

VERTINIMO PLANAVIMAS

7. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą mokytojai planuoja ilgalaikiuose planuose. Vertinimo kriterijai mokinio pasiekimams įvertinti turi būti susieti su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais, aptarti (suderinti) dalyko mokytojų metodikos grupėje:

7.1. vertinimas planuojamas metams, detalizuojamas pradedant nagrinėti skyrių, temą;

7.2. formuojamąjį vertinimą mokytojas planuoja pamokos metmenyse;

7.3. mokytojas, integruojantis kurią nors programą į dėstomo dalyko ugdymo turinį, ilgalaikiame plane turi numatyti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ir fiksavimo būdus.

8. Atsižvelgiant į mokinių mokymosi pasiekimus, vertinimo užduotys ir atsiskaitymo laikas gali būti koreguojami.

9. Mokytojas per pirmąsias mokslo metų pamokas supažindina mokinius su mokomojo dalyko vertinimo tvarka.

10. Kabinetų vadovai skelbimų lentoje iškabina informaciją apie taikomą dalyko vertinimo sistemą.

IV SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

11. Ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.
12. Formuojamojo vertinimo paskirtis – padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus, motyvuoti siekti geresnių rezultatų.
 - 12.1. Vertinimo būdai: analizuojami atsiskaitomųjų darbų rezultatai, nurodomos klaidos, aptariamas tolesnis tobulinimasis, mokinių vienas kito vertinimas (apsikeitimas darbais, pristatymų vertinimas pagal susitartus kriterijus), įsivertinimas, klausinėjimas mokymuisi skatinti, problemos iškėlimas.
 - 12.2. Pagalba: individualios mokytojo konsultacijos, nukreipimas į konsultacinius centrus, mokinių bendradarbiavimas (stipresnieji mokiniai padeda mokymosi sunkumų turintiems bendraklasiams), mentorystė (savanoriška vyresniųjų mokinių pagalba jaunesniems). Pateikiama papildomų užduočių gimnazijos virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“, rekomenduojama padirbėti su eTest.lt programa, Eduka.
13. Kaupiamasis vertinimas. Kaupiamieji taškai duodami už iš anksto su mokiniais aptartas veiklos sritis; aktyvumą pamokoje, savarankiškas iniciatyvas, nedideles individualias užduotis, jų išbaigtumą, mažos apimties rašto darbus, trumpus praktikos darbus, trumpus pranešimus, namų darbus ir pan.
 - 13.1. Kaupiamieji taškai pagal mokytojo ilgalaikiame plane numatytą tvarką turi virsti pažymiu. Tokių pažymių per pusmetį negali būti daugiau kaip vienas - trys.
 - 13.2. Mokytojas sudaro dalyko kaupiamojo vertinimo kriterijų, taškų ir balų atitikties lentelę.
 - 13.3. Kaupiamieji taškai gali tapti diagnostinio vertinimo dalimi.
14. Papildomi balai skiriami už prizines vietas miesto ir šalies olimpiadose, konkursuose.
15. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostiniais tikslais vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokytojo parengtas ilgalaikis planas: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis (toliau – kontrolinis darbas), kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus.
 - 15.1. Apie kontrolinį darbą mokytojas pažymi elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę.
 - 15.2. Prieš kontrolinį darbą mokytojas supažindina mokinius su darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais.
 - 15.3. Kontrolinius darbus mokytojas ištaiso ir grąžina mokiniams ne vėliau kaip per dvi savaites.
 - 15.4. Kontrolinių darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su mokiniais. Mokinys gali būti nukreipiamas į konsultacinį centrą.
 - 15.5. Jeigu mokinys nerašė kontrolinio darbo, neatliko atsiskaitomųjų užduočių dėl ligos ar kitos pateisinamos priežasties, privalo atsiskaityti per 2 savaites po grįžimo į pamokas, susitaręs su mokytoju ir suderinęs konkretų atsiskaitymo laiką.
 - 15.6. Per dieną organizuojamas tik vienas kontrolinis darbas.
 - 15.7. Kontroliniai darbai negali būti rašomi iškart po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų. Likus vienai savaitei iki valstybinių brandos egzaminų IV klasių mokiniams kontroliniai darbai neskiriami.
16. Apie apklausą raštu iš anksto gali būti neinformuojama. Mokiniai, nedalyvavę apklausoje, atsiskaityti neprivalo. Darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai.
17. Apie savarankiško darbo rašymą nebūtina informuoti iš anksto, praleidę savarankišką darbą atsiskaityti neprivalo. Galima vertinti pažymiu, „įskaityta“, „neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
18. Apie atsakinėjimą žodžiu iš anksto informuoti nebūtina. Galima vertinti pažymiu, „įskaityta“, „neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.
19. Bandomųjų egzaminų darbams vertinti naudojamas kriterinis formalus vertinimas.

V SKYRIUS

VERTINIMAS PASIBAIGUS UGDYMO LAIKOTARPIUI

20. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečio ir metų pabaigoje apibendrinami ir įvertinami 10 balų sistemos pažymiais, „neįskaityta“ ar „atleista“ arba „įskaityta“, „neįskaityta“ ar „atleista“:

20.1. I - IV kl. patenkinamas įvertinimas: 4 – 10 balų (slenkstinis (I) lygis – 4, patenkinamas (II) lygis 5 – 6, pagrindinis (III) lygis – 7 - 8, aukštesnysis (IV) lygis 9 – 10 balų), „įskaityta“ („įsk“), „atleista“ („atl“);

20.2. nepatenkinamas įvertinimas: 1– 3 balai, „neįskaityta“ („neįsk“).

20.3. Įrašas „atleista“ įrašomas jeigu mokinys:

20.3.1. yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir direktoriaus įsakymą (dėl ligos nuo fizinio ugdymo pamokų, mokomas namuose nuo kai kurių dalykų ir kt);

20.3.2. per pusmetį dėl ligos praleido daugiau kaip pusę fizinio ugdymo pamokų. Jeigu II pusmetį dėl ligos yra atleistas, metinis įvertinimas – „atleistas“. Mokymosi kursas nerašomas;

20.3.3. neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos).

21. Jeigu mokinys nieko neatsakė, neatliko užduoties, atsisakė (be priežasties) atsakinėti, bandė atlikti ar atliko darbą nesąžiningai, nerašė ir neatsiskaitė kontrolinio darbo ar kitos užduoties per nurodytą (sutartą) laiką (jei mokinys sirgo ar turėjo rimtą, pateisinamą priežastį), neatsiskaitė už projektinį darbą,- rašomas 1 (vienetas)/„neįskaityta“.

22. Pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių pasiekimai pusmečių ir metų pabaigoje įvertinami įrašu „įskaityta“ ar „neįskaityta“.

23. Dorinio ugdymo, gyvenimo įgūdžių, socialinės – pilietinės veiklos, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės fizinio ugdymo pratybų, pilietiškumo pagrindų pasiekimai įvertinami „įskaityta“, „neįskaityta“, „atleista“.

24. Mokinių, atleistų nuo dalies fizinio ugdymo, dailės ar muzikos pamokų gimnazijoje, pasiekimų įvertinamas:

24.1. **Fizinis ugdymas.** Kartą per mėnesį mokinys turi ateiti į pamoką ir atlikti einamojo pamokų ciklo A, B, C sričių atsiskaitomąsias užduotis.

24.2. **Dailė.** Už pusmečio užduotis reikia atsiskaityti ne vėliau kaip likus dviem savaitėms iki pusmečio pabaigos:

24.2.1. I-II klasės mokinys turi pateikti vertinti 2 kūrybinius-praktinius darbus, atliktus per pusmetį. Darbai turi būti atlikti ant A3 formato lapo, pasirinkta dailės technika pagal pateiktą temą;

24.2.2. III-IV klasės mokiniui pusmečio įvertinimas vedamas iš trijų pažymių: už praktinį darbą pasirinkta technika ant A 2 formato lapo, atliktą per pusmetį, pasirinktos dailės parodos analizę ir dailėtyros testą (III-IVkl.).

24.3. **Muzika.** Mokinys privalo atsiskaityti už šiuos įskaitinius darbus kartu su savo grupe:

24.3.1. Kontroliniai darbai (muzikos klausymas, teorija), baigus muzikos epochą ar laikotarpį (2-3 per pusm.);

24.3.2. Testai, apklausos, patikrinimai;

24.3.3. Muzikos užrašų vedimas ir tvarka;

24.3.4. Projektiniai darbai (1-2 per pusm.);

24.3.5. Praktiniai darbai (dainavimas, muzikavimas, kūrimas);

24.3.6. Gyvosios muzikos koncertų, kultūros renginių lankymas (2-3 per metus);

24.3.7. Papildomi balai skiriami gimnazijos (choro, šokių, orkestro) ar miesto meno kolektyvų dalyviams.

25. Mokiniui, atlikusiam skirtas vertinimo užduotis, pusmečio dalyko įvertinimas fiksuojamas iš visų pusmečio balų, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę.

25.1. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir iki pusmečio pabaigos neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

25.2. Fiksuojant pusmečio dalyko įvertinimą įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per pusmetį yra daugiau.

26. Vienų mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (metinis įvertinimas), fiksuojamas iš I ir II pusmečių balų, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles.

26.1. Jei bent vieną pusmetį fiksuotas įvertinimas įrašų „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“).

27. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

28. Mokiniui, kuriam mokantis pagal vidurinio ugdymo programą lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos dalykų kurso programa buvo pakeista iš bendrojo (žymima raide B) į išplėstinį (žymima raide A), pusmečio ir metiniu įvertinimu laikomas gimnazijos organizuoto mokymosi pasiekimų patikrinimo pagal A kurso dalyko programą įvertinimas. Jei lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos dalykų kurso programa buvo pakeista iš A į B, pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas gimnazijos organizuoto mokymosi pasiekimų patikrinimo pagal B kurso dalyko programą įvertinimą.

29. Jei mokinys atvyko iš užsienio arba besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus.

30. Mokiniui, kuris bendrojo ugdymo programos dalį laikinai mokėsi kitos šalies mokykloje pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą (dalyvavo tarptautinio mokinių mobilumo (judrumo), mainų programoje), mokymosi laikotarpio rezultatų pripažinimą, įskaitymą Lietuvoje numato ir vykdo gimnazija.

31. Mokinys, grįžęs iš mokyklos, kuri vykdė mokinio mokymą medicininės reabilitacijos, sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, pateikia pažymą apie mokymosi pasiekimus (pagal poreikį pažyma gali būti pateikiama ir mokinio laikino gydymo laikotarpiu).

32. Jeigu ankstesnėje mokykloje vadovaujantis ugdymo planu dalyko trimestrų ar pusmečio įvertinimas yra fiksuotas ne pažymiu, pusmečio ar metinis pažymys pagal dešimtbalę sistemą fiksuojamas iš gimnazijoje įrašytų pažymių, atsižvelgus į patenkinamą ar nepatenkinamą įvertinimą.

33. Mokinio, atvykusio iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis trimestrui, pusmečių ir metiniai įvertinimai fiksuojami, gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi šio mokinio dalykų įvertinimai, fiksuoti baigiantis pusmečiui.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo informacija tvarkoma dienynuose, kurių formas tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras. Gimnazija Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka dienynus sudaro elektroninio dienyno duomenų pagrindu.

35. Mokytojų tarybos posėdyje, metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečių, ir metinio mokymosi pasiekimų rezultatus, diagnostinių, bandomųjų egzaminų darbus, mokinių pažangą ir priima sprendimus dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų ir uždavinių įgyvendinimo.

SUDERINTA

Gimnazijos tarybos posėdžio

2025 m. rugpjūčio 25 d. protokolas Nr.GT-3